

VŮLE STÁT SE PROSTŘEDNÍKEM: OPĚTOVNÉ SETKÁNÍ S FENOMÉNEM ŽIDOVSKÉHO KULTURNÍHO ZPROSTŘEDKOVATELSTVÍ

Hillel J. Kieval

Vycházejí ze Simmelových kontrastních obrazů „mostů“ a „dveří“ předkládá tento článek nové úvahy o roli českých židovských spisovatelů a umělců při zprostředkovávání mezi českou a německou kulturou na počátku dvacátého století. Autor poukazuje na skutečnost, že vzájemně provázané projekty osvojování, překládání a přenášení nebyly zaměřeny pouze na českou, ale také na německou kulturu, a že zprostředkovateli byli často česky mluvící Židé. Na závěr se příspěvek věnuje spisům českého sionistického okruhu z doby kolem první světové války, zvláště antologii „Das jüdische Prag“ (1917), jejímž záměrem, jak se zdá, bylo zprostředkování představy města a jeho kultury jako podstatného momentu židovské zkušenosti. Autor argumentuje tím, že vydavatelé časopisu „Selbstwehr“ při sestavování antologie jasně preferovali českou poezii (s židovskou tematikou) a německou prózu (psanou českými Židy). Výzkum ukazuje, jak úzce bylo otevření se české kultuře provázáno s paralelním vymezením vůči jistým částem německy psané literatury. Celé počinání vedla snaha reklamovat pro sebe část diaspory jako „židovský“ prostor a tím záměrně narušit nárok na německou liberální hegemonii v českých zemích; ve vlastním zájmu, jistě, ale odvahy k tomu bylo také třeba.